

BROŠIŪRA PROFESIONALAMS

Nelydimų vaikų globa

Kas yra globėjas?

Globėjas yra nelydimo vaiko atstovas pagal įstatymą ir gina jo teises ir teisėtus interesus.

Globėju skiriamas fizinis arba juridinis asmuo, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka paskirtas nelydimo vaiko globėju. Nelydimas vaikas yra nepilnametis užsienietis iki 18 metų, kuris atvyko į Lietuvos Respubliką be tėvų ar kitų teisėtų atstovų arba kuris, atvykęs į Lietuvos Respubliką, liko be jų tol, kol tie asmenys pradeda juo veiksmingai rūpintis.

Jeigu nelydimo vaiko globėju paskiriamas juridinis asmuo, jis paskiria atsakingą asmenį, kuris atlieka nelydimo vaiko atstovo pareigas.

Įprastai nelydimo vaiko globėju yra skiriamas Pabėgėlių priėmimo centras, kuris paskiria atsakingą asmenį, atliekantį nelydimo vaiko atstovo pareigas ir rūpinasi vaiku.

Koks yra globėjo vaidmuo?

- ⚙️ **Veikti atsižvelgiant į geriausius vaiko interesus ir ginti jo teises** (išlikimas, raida, apsauga, dalyvavimas)
- ⚙️ **Užtikrinti, kad vaiko poreikiai būtų patenkinti** (saugumas, institucinė globa, sveikatos priežiūra, teisinė pagalba, švietimas, profesinis mokymas)
- ⚙️ **Skatinti vaiko dalyvavimą jį tinkamai informuojant**
- ⚙️ **Padėti rasti ilgalaikius vaiko sprendimus ir koordinuoti jo atvejį kartu su kitais subjektais** (atvejo planas, teisinis statusas, šeimos susijungimas)
- ⚙️ **Būti ryšiu ir dėmesio centru tarp vaiko ir kitų tarnybų, valdžios institucijų ir specialistų** (bendradarbiavimas su vaiką supančiais dalyviais ir jų koordinavimas)
- ⚙️ **Atstovauti teisiškai administracinėse, teisminėse ir kitose institucijose ir padėti vaikui teisinėse procedūrose**

Kazimiero Simonavičiaus
UNIVERSITETAS

Iš dalies finansuojama
Europos Sąjungos Teisių, lygybės ir
pilietiškoumo programos (2014-2020)

Kada paskiriamas globėjas?

Globėjas turi būti paskirtas **iš karto, kai tik vaikas yra pripažįstamas nelydimu**, t. y. asmeniui iki 18 metų, kuris atvyko į Lietuvos Respubliką be tėvų ar kitų teisėtų atstovų arba kuris, atvykęs į Lietuvos Respubliką, liko be jų tol, kol tie asmenys pradeda juo veiksmingai rūpintis. Esant tokiai situacijai nelydimo vaiko teisės gali būti lengvai pažeistos, todėl nelydimas vaikas yra laikomas pažeidžiamu asmeniu, rizikuojančiu patirti prievartą, tapti prekybos žmonėmis ar kitų nusikaltimų auka.

Globėjas yra paskiriamas ir asmeniui, kuris nurodo, kad yra nepilnametis. Tačiau esant pagrįstų abejonių dėl asmens nurodyto amžiaus valstybinės institucijos nedelsiant inicijuoja amžiaus nustatymo tyrimą.

Kuriam laikui skiriamas globėjas?

Globėjas nelydimam vaikui yra skiriamas iki vaiko pilnametystės (kol jam sueis 18 metų) visą buvimo Lietuvos Respublikos teritorijoje laikotarpį, neatsižvelgiant į vaiko buvimo Lietuvos Respublikos teritorijoje teisėtumą.

Vaiko dingimo metu globėjo pareigų vykdymas yra ribotas ir yra atnaujinamas nedelsiant, kai tik vaikas grįžta į globėjo jurisdikcijos vietą.

Apie dingusį nelydimą vaiką globėjas turi nedelsiant informuoti apskrities vyriausiąjį policijos komisariatą, Migracijos departamentą, Valstybės sienos apsaugos tarnybą, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą.

Su kokiomis valstybinėmis institucijomis dirba globėjas?

- Valstybine vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba
- Kitomis vaikų teisių apsaugos institucijomis
- Migracijos departamentu
- Valstybės sienos apsaugos tarnyba
- Užsieniečių registracijos centru
- Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba
- Jungtinių Tautų Vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro valdybos (UNHCR) atstovybe Lietuvos Respublikoje
- Tarptautinės migracijos organizacijos (IOM) Vilniaus biuru
- Policija
- Teismai
- Sveikatos priežiūros įstaigomis
- Mokykla ir kitomis švietimo įstaigomis

Kas yra nacionalinė globos institucija?

Globėjo nelydimam vaikui skyrimo procedūrą organizuoja Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos įgaliotas teritorinis skyrius, kurio teritorijoje yra Pabėgėlių priėmimo centras.

Valstybinė vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba yra centrinė valstybės institucija, sauganti vaiko teises.

Labdarių g. 8, Vilnius
Tel. +370 5 231 0928
info@vaikoteises.lt

<http://www.vaikoteises.lt/>

<https://www.facebook.com/vaikoteises.ivaikinimas/>

